

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esütörtökön.
Előfizetés: Egész évre 12 k., fél évre 6 k.,
negyed évre 3 k. Egyes szám ára 12 fill.
Népfőnököknek egész évre 8 korona.

Főszerkesztő:
Dr. CSILLAG KÁROLY

Felelős szerkesztő:

OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-u. 7. sz. Telefon 58.
Hirdetések arszabály szerint számítanak;
több napi hirdetésnél kedvezmény. Nyitlitter sora 30 f.
Főszerkesztő lakása: Budapest VIII., József-körút 28. Telefon 539

Az iskolaév végén.

Zombor, 1906. junius 27.

Az iskolaév végén komoly gondok nehezédnek a szülőkre és tanulóakra egyaránt. Sokféle kérdés nyugtalanítja mindazokat, akiknek sorsa az iskolával van összekötöttesben, mert hiszen egy esztendő fáradozásának eredményéről van szó. Mint a termőföldnek, a tanulóknak és tanításnak is van jó és rossz aratása, aszerint, amint jó vagy gyenge az iskola vagy a tanuló akarata s értelmi színvonala.

Természetes, hogy az iskolaév végén és elején dupla gondja van a szülőnek a gyermekével s afőlött töpreng, hogy milyen pályára szánja, ha szegényebb a szülő — s ilyen a legtöbb — hogy honnan teremtsse elő a költséget gyermeke tovább tanítására. Manapság a gyermek pályájának megválasztása tekintetében sokkal nehezebb a szülő helyzete, mint azelőtt volt. Még csak tíz esztendő előtt sem volt ez az a túlszofaltság a kenyérkereső pályákon, s bármilyen szakmát tanult is a gyermek, a szülő tudta, hogy meg fog tudni élni belőle, mert úgy az ipari, kereskedelmi, mint az értelmiségi pályákon szükség volt új erőkre. Ma már egészen más a helyzet. Az új erők esztendőről esztendőre nagyobbodó számmal mennek a kenyérkereső pálya minden ágára s a gondos szülő most már csak azok közül válasszon, melyek kevésbbé vannak elárasztva és túlszofólva.

Az utóbbi esztendőben folyton az a panasz hangzott fel, hogy nagyon sokan szerzik meg az iskolai képesítést és az

értelmiségi pályákat választják. S azt a tanácsot adták a szülőeknek, hogy ne taníttassák a fiukat, hanem adják inasnak, vagy képeztessek ki ipari szakiskolákban.

Pedig e sorok írója számot vetvén a mai gazdasági helyzettel, csak azt tanácsolhatja a szülőeknek, hogy jól vizsgálják meg, melyik iparágat sajátítatják el gyermekeikkel. Mert a túlszofaltság nemcsak az értelmiségi pályán konstalálható, hanem a kereskedelemben is. Például kétszer is meggondolnam, hogy a fiamat kőmivesnek, vagy építőmesternek adjam. Manapság ebben az iparban is nagy a pangás. A végzett és kész ifju építőmesterek nagyrésze pedig mint rajzoló töngődik az építészeti irodákban. S így van ez sok más iparággal is.

Tehát nem áll az a tétel, hogy minden poklokon keresztül iparosnak kell nevelni a gyermekeket, mert ezzel a jövője, a kenyere még nincsen biztosítva. Hanem igenis számot kell vetni a helyzettel, különösen a helyi viszonyokkal s fontolóra venni, melyik iparággal lehet legjobban boldogulni városunkban, vagy megyénkben. A pálya pálasztást abból kell megítélni, amit szemünkkel látunk, amit közvetlen tapasztalunk, mert igazság az, hogy nagyjában mindenütt egyformák a megélhetési viszonyok. Arra fordítsa hát főgondját a szülő, hogy iparág bir e el ujjabb művelőket.

Akik pedig tovább taníttatják gyermekeiket, azokat ne csábítsa olyan nagyon a diploma. Igaz, az oklevél szép dolog. a doktor czim sem megvetendő,

de manapság hányan vannak már, kik a diplomákkal is nyomorognak? Ezek a diplomások rendszerint tul vannak már a harminczon, midőn az oklevelet megkapták, tehát tul vannak életük felén. S ez a fél élet folytonos küzködés, szükölködés közt mulik el, elmúlt az ifjuság auélkül, hogy rózsája, tavaszsa lett volna. S az igazi küzdelem a kenyérért a legtöbb szegény tanult emberről csak a diploma megszerzése után kezdődik! Hát érdemes ezért tanulni, küzdeni? Ha ezek az urak valami jó mesterséget tanultak volna, vagy valami biztos, bár szerény hivatalt vállaltak volna a matura után, mennyivel boldogabbak lennének.

Jól gondolják meg tehát a szülő, milyen pályára szánják a gyermekeiket. A pályaválasztásnál éppen ugy számba kell venni az illető kereseti ág jövedelmezőségét és biztonságát, mint a gyermek hajlamát. A szülő, aki nem számol a lényezőkkel, jóvá nem tehető mulasztást követ el.

A községi törvény reviziója. A belügyminiszterium kodifikáló osztálya munkába vette a községi törvény reviziójáról szóló törvénytervezetet, amely a községi önkormányzat kiterjesztése érdekében jelentős intézkedéseket fog tartalmazni. A készülő törvény szabályozni fogja egyszersmind a városoknak a költségvetés nélküli állapot ideje alatt az adók és ujonczok beszoállítását, illetve foglalt gyógsóknál fogva kifizető szere a legkülönlétebb gyomor-, légeső- és húgyzservi betegségeknek.

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a mohai

Vegri vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógszerré tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéty, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gábor, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiades, dr. Moravcsk, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb.-októl, a kik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorbojoknál, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kura után, contlágnyúlásnál, angolkórúknál, veseső- és hólyagbetegségeknek, ötvágy-lalanságnál, vérszegénységnek, mint óvoszert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval feltöltött viznél, sőt a szódaviznél is elősőbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzeté ingyen kapható. A források helység. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

forrást, mert föltöllenül **Kedvelt borvíz!**

tiszta, kellemes és olcsó savenyűvíz; dús szénsavtartalmánál fogva, nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönlétebb gyomor-, légeső- és húgyzservi betegségeknek.

Főraktár: Ifj. Heindlhoffer Róbert úrnál Zomborban.

kormány fel fogja használni a városok 1904-ben tartott országos kongresszusa alkalmával a belügyi kormányhoz felterjesztett memorandumát is. Ezzel kapcsolatban a kormány egyöntetűen fogja rendezni a községi hivatalnokok ügyeit is.

* Törvényhatóságok értekezlete a Duna-Tisza-csatorna ügyében. A Duna-Tisza-csatorna tervbevételébe ügyében az érdekelte törvényhatóságok és pedig Pest, Csongrád, Torontál, Temes, Bács-Bodrog, Arad és Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyék, valamint Budapest, Kecskemét és Hódmezővásárhely városok képviselői augusztus hó 20-án értekezletet tartanak a fővárosban, amelyre meghívják a kereskedelemügyi kormány képviselőit is.

* Uj függetlenségi kör. Bácsbokodon vasárnap avatták fel az új függetlenségi kört, Lázár Pál képviselő ünnepi beszédet mondott. Elnökké Vorkly Vidor gyógyszerészt választották meg.

* Ujabb rendelet az aratósztrájkok ügyében. A Függetlenség jelentő: Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, tekintettel arra a körülményre, hogy az ország több vidékén aratósztrájk fenyegeti a magyar mezőgazdaságot, ma egy újabb rendeletet intézett a közigazgatási hatóságokhoz. Felhívja a vármegyék törvényhatósági bizottságait, hogy oly sztrájkmozgalom alkalmával, mely a megye vagy a község közbiztonságát veszélyeztetni, ne katonaságot, hanem csendőrséget vegyenek igénybe. Tegyük ezt pedig olyanformán, hogy a veszélyeztetett területekre több csendőrsőt vonjanak össze és így tartsák fenn a közbiztonságot. Ha ez nem volna lehetséges, csak akkor kérjen az illetékes katonai hatóságtól a szükséges haderő kirendelését. Végül meghagyja még a belügyminiszter, hogy a vármegyey törvényhatóságok minden esetben a csendőrpáncsnoksággal közösen vitassák meg a teendőket és aszerint intézkedjenek.

* A választási jog reformja. A belügyminiszteriumban serényen folynak a választási jog reformjáról szóló törvényjavaslat előkészítő munkálatai. Jelenleg a szükséges statisztikai adatok feldolgozását végzik.

Az igazságügyminiszter üdvözlése.

A zombori ügyvédgyűlés a legutóbb tartott választmányi ülésén dr. Pataj Sándor indítványára egyhangulag elhatározta, hogy Polónyi Gézált kinevezése alkalmából üdvözlö. Ennek folytán a következő feliratot intézte az igazságügyminiszterhez:

Nagyméltóságú igazságügyminiszter úr! A zombori ügyvédi egyesület választmányja egyhangulag hozott határozatból üdvözlőjük Nagyméltóságodat a magyar igazságügy élén.

Örömmel töltött el bennünket ezen kinevezés híre, és örömmel csatlakoztunk, mint független és önálló egyesület a kamarák üdvözlő sorához, mert, a midőn egyrészt a Nagyméltóságod kinevezésében karunk kitüntetését látjuk, másrészt abban, hogy karunknak a gyakorló ügyvédekben szerzett országos hírrel, tudással és tekintéllyel bíró tagja lépett az igazságügy kormányához, biztosítékkal tudjuk annak, hogy kari érdekeink, a melyek mindig egyek voltak az egész nép jogszolgáltatási és jogvédelmi érdekeivel, igazságos, méltányos és hozzáértő párlfogókat kaplak.

Az igazságügy terén óriási feladatok várnak megoldásra. De a midőn azt látjuk, hogy ily munkára nem kisebb erő, mint Nagyméltóságodat állította a fejedelem és a nemzet bizalma, akkor joggal adhatunk azon reményünknek kifejezést, hogy a nagy feladatok megoldása nem fog késedelmet szenvedni, sőt a karunkra nézve életkérdést képező nyugdíj intézmény és városunk különleges érdeke, a rég megígért zombori igazságügyi palota életbeleptetésére is fog időt és alkalmat találni Nagyméltóságodnak mindenkor kiterjedő figyelmé.

Zombor, 1906. június 21.

A zombori ügyvédgyűlés.

Vértesi s. k.,
elnök.

Dr. Pataj s. k.,
titkár.

Főispán a piaci drágaság ellen.

A kaposvári helyi lapokat, ép úgy, mint a „Zombor és Vidéket” hetek óta mint a hírlapi megbeszélések legfontosabb részét képező tárgy a piaci drágaság foglalkoztatja, bárha Kaposvár Zomborral összehasonlítva csakugyan még olcsónak is mondható. A piac pedig napról napra drágább, a megélhetési viszonyok mindinkább tiltóhatatlanok lesznek. Somogy vármegye főispánja Kapotsfy Jenő, aki szeretne segíteni Kaposvár baján, átiratot intézett e tárgyban a város magistrátusához, mely így szól:

Tek. Németh István polgármester urnak,
Kaposvár.

A közönség részéről több oldalról számosan panaszkodják Kaposvárt rt. város piacának aránytalan drágaságát és az itt szokásban levő úgynevezett „előrevásárlást”. Ez tulajdonképen egyik főoka lehet az élelmi cikkek drágaságának, vagyis hogy a fogyasztó közönség az élelmi cikket nem képes magától a termelőtől beszerezni, mert az élelmes, hivatásos elárúsítók (kofák), mire a tulajdonképeni piac kezdődne, már előre, mielőtt a termelő a piacra érne, tőle cikkeit összevásárolva, a piacot monopolizálják, illetve az árakat főlőszüketik.

Fölötte fontosnak és méltánylandónak tartom a föllhangzó panaszokat, mert ez az állapot a közönség megélhetési viszonyait támadja és nehezíti meg és így ennek orvoslása a hatóság legstírgősebb kötelességét képezi.

Tudom hogy a hatóságnak a piacrendészetre vonatkozólag jelenleg ugyszólván semmi eszköz sem áll rendelkezésre amenyiben a multban jóváhagyás végett fölterjesztett, vonatkozó szabályrendeletét a belügyminiszter visszautasította.

Ez azonban nem lehet ok és akadály arra, hogy ez a kérdés illetve akció hosszabb időre füladassék.

Tekintettel a fönt csak röviden vázoltakra, fölkérem a polgármester urat, hogy a város piacrendészetének kérdését tanulmányozva, a visszautasított szabályrendeletből levont tanulságok alapján sziveskedjék a legsürgősebben egy oly szabályrendeletet kidolgoztatni, azt esetleg rendkívüli közgyűlés útján is jóváhagyás végett a belügyminiszterhez fölterjeszteni.

Meg vagyok győződve, hogy polgármester ur az ügynek minden kérdését a legrészletesebben tanulmányozta és ismeri!

A „ZOMBOR és VIDÉKE TÁRCZÁJA”

A trauteneui hősök.*)

1866 — június 27. — 1906.

A trauteneui hősök temetőjén

Síri danával ott borong a szél,
Hol a dicsőség mezejét köszöntve
A porladókhöz ime így beszél:

— „Dicső levették l bácskai vitézek l
Siralmas itt e vérvirágos hant,
Keserves ügye csöndben itt nyugodni,
Szomorú minden ügye ott alant l?

Nyugot felé, ha száll a nap világa
Bíborba festve itt e bús mezőt,
Óh fáj-e arra emlékezni vissza:
Mi dúlt e tájon negyven év előtt l?

Jutalmatok a túlvilági trónnál
A hősi harcért elnyerétek-e?
Virág? — felelj a hősök szent nevében,
Hogy nyugodalomok odalent van-e?

*) 1866. június 27-én Trauteneunál elesett 3-as bácskai fiúk emlékére.

S a vérvirág fejét lehajtva mélyen,
A szellőnek im büszkén így felel:
— Ne hidd barátom, hogy e sír keserves l
Nyugalmat lelt itt mindenik kebel l

Avagy e rög, így vérrrel áztatottan,
Nem-e dicsőbb, mint százezer halom,
Amiket márvány emlékek őriznek.
S a pusztulástól véd a hatalom l?

Ne sírj felettünk bánatos sóhajjal,
Vérünkkel védjük ezt a szent hazát l
Kik itt nyugszanak — jeltelen a hantjok,
De hősiesség — örök éltet ád l!

E harcban én is negyven év előtt itt
Porosz golyótól érve estem el —
És végszavam egy örömrivallgás volt:
„Előre bajtárs! Nékem halni kell l!”

Pedig falunkban árva kis családom
Magokra hagyva gondozatlantól,
De él az Isten, öröködi felettük
S apja példáján a fiú tanúl!

Tekints barátom szét e vérmexzőkön
S ahány virágot nyílni lát szemed:
Az valamennyi bácskai vitéz volt,
Kérdezd: — kíván-e egy is más helyet l?

S a szellő röppen mind odébb a tájon
Virágot űzni vallatóra mást,
Hajlong előtte mindenik s zizegve
Mondja el néki mind e vallomást:

— Sorsunk, amelyre büszke öntudattal
Tekinthez vissza minden bácskai: —
Nem oly keserves, szomorú e földben,
Hogy könnyet keljen értünk ontani?

Óh tudd meg szellő, s vidd el szép hazánkba,
Hogy elpihenni édes itt nekünk l!
Ne ontsa könnyét gyermekünk hibába:
A túlvilágon üdvözlést nyerdünk l!

Óh mond, hogy itt, e pusztá temetőben
Közös sírunk szent nyugodalmat ad!
És töltsük várjuk, hogy a legvitézebb:
A huszonhármassregiment maradj l!

A trauteneui hősök temetőjén,
Síri danával libben át a szél;
Óh értsétek meg szavát a szellőnek,
A porladókról ime így regéli l!

mégis annak sürgősségét ismételtan hangsúlyozva megjegyzem, miszerint általában közegészségügyi szempontból nagy súlyt helyezték az aránytalanul fűszaporodott elarusítók (kofák) rendőri nyilvántartására és ellenőrzésére; a piacon való elarusítást az úgy nevezett kofák részére — ha nem is iparigazolvány, — de valamelyes hatósági engedélyokmányozó köntém és ennek alapján egészségügyi és közti-társasági szempontból úgy személyüket, mint a lakasukon használt élelmiszerkraktárakat időnkint rendőrorvosi vizsgálatnak vetném alá.

Nem kívánok e kérdés számos és fontos részletébe becsúszkálni, de fölkérem tekintetességüket, engem annak idején a jóváhagyandó szabályrendelettről, valamint vonatkozó intézkedési eredményéről tájékoztatni sziveskedjék.

Kaposvár, 1906. június 18.

Kapotsfy Jenő,
főispán.

Ha a főispáni beavatkozás lendít a kaposvári piacon drágaságon, akkor kérjük majd a recepi követését Zombornak is, mert Fernbach Károly főispán is a legnagyobb készséggel hajlandó lesz hasonló tartalom levél megírására, mert ismétlik, a kaposvári drágaság gyerekjáték a Zomborhoz képest.

Az aratósztrájkok.

Megyénk több részéből kapunk értesítéseket, melyek szerint a gazdasági munkások sztrájkmozgalma erősen terjed. A nagy drágaság és alacsony munkabér, nem egyszer azonban lelkelten emberek izgalma adja a munkások kezébe a sztrájknak gazdára, munkásra egyaránt veszélyes fegyverét. A hatóságok tapintatos fellépésének több helyütt sikerült az ellentétek elsimitásával a sztrájkok megszüntetése, más helyen azonban a büntetőtörvény alkalmazása vált szükségessé.

Legutóbbi értesítéseink a következők:

Zombor.

A megyéhez érkezett jelentés szerint gróf Choltek uradalmához tartozó Irmova pusztán a petróci szerződéses munkások a zabos búkköny kaszállását megtagadták, a munkát folytatni kívánó kiszácsi munkásokat terrorizálni akarják. Főszolgabíró az utóbbiak védelmére csendőrrjáratokat rendelt.

Moszor.

Princz Károly mozsori réti bér gazdaságában az aratómunkások sztrájkba léptek, mert a szerződésileg kikötött munkabéreket keveselték. A főszolgabíró által megtartott tárgyalások során a munkások ismét munkába állottak.

Gaal Rezső ugyancsak mozsori réti gazdaságában 6 pár munkás sztrájkba állott. A főszolgabíró azonnal végrehajtandó 10—10 napi elzárásra ítélte őket. A büntetés kiállása után a sztrájkolóknak nyomban munkára jelentkeztek.

Almás.

Rosenberg Jakab pusztakunbajai kirtokán 78, Magyar Jenő birtokán 48, Battányi Lipót és Sztójánovits Jenő tinóvári bér gazdaságában 159 munkás kimondotta a sztrájkot. A járási főszolgabíró 67 munkást 30—30 napi elzárásra ítélte; a többi kijelentette, hogy folytatója a munkát. Az elítéltek közül 31 munkára jelentkezett, 36 pedig a

büntetés végrehajtása végett a szabadkai ügyészség fogházába szállítottatott. — Később érkezett tudósítás szerint. Rosenberg Jakab sztrájkoló gazdasági munkásai egynek kivételével valamennyien munkába állottak.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Löwy Lszák m. kir. folyámernői hivatali díjnokat ideiglenes minőségben díjtalan m. kir. pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt szimvnevő-séghez.

* **A Bácsmezei Irodalmi Társaság,** mely megyei irodalmi életünk nivójának emelését írta lobogójára, vasárnap tartotta alakuló közgyűlését Zombornak. Az irodalmi társaság megalakításának eszmője Vértési Károly, az utirajzai révén előkelő hírnévként örvendő író díesíri mesterül és kétségkívül az ő kiváló kvalitásának elismerése lesz, mikor a megye tollforgatóinak legjobbjait öt avatják az irodalmi társaság vezérévé. Az irodalmi társaság életképességének erős biztosítéka az a létevelő idea, hogy a vezetőség a megye nagyobb városaiban, Szabadkán, Baján és Újvidéken is szervez gőczpontokat, hol mindenütt egy-egy alelnök lesz hivatva a megyei irodalmi élet terébe vett alkotásainak munkástáborát és híveit toborozni. A gyűlésen Vértési Károly elnököt, kinek lelkes megnyitó beszéde után megállapították a társaság tagjainak névsorát és megválasztották a tisztikart. A tisztikar ekként alakult meg: Elnök Vértési Károly. Alelnökök Rácz Soma Zombor, dr. Mikló Izidor Szabadka, dr. Lemberger Armin Baja, dr. Rohonyi Gyula Újvidék, Erdőhelyi Menyhért Zenta. Főtltkár dr. Pataj Sándor. Titkár Prokópy Imre. Könyvtáros Trencsenyi Károly. Pénztáros Zöldos Benő. Alpnézrtáros Türr Antal. Ügyész dr. Balogh Ernő. Választmány helybeli Alba Nevis, dr. Donozlovits Vilmos, dr. Kabos Márton, Latinovics Szaniszló, dr. Radványiné Ruttkay Emma, Megyesi Ferencz. Vidéki: Dudás Gyula, Evetovich János, Janda Matild, dr. Lovász Márton, Maison Mihály, dr. Révész Ernő. Számvizsgálók: Jámbor Béla, Pető Lajos, dr. Thim József.

* **A trautenau iútközlet** 40-ik évfordulóját a 23-ik gy. ezred 4-ik zászlója ez idén is a szokásos fényvel ünnepelte meg. 26-ikán este az Elefánt szálló kerthelyiségében a 70-ik gy. ezred zenekara hangversenyezt. 27-dikén, az évforduló napján 9 óra kor délelőtt ünnepi mise volt az összes ftsztek és legénység részvételével. Dél 12 óra után a laktanya udvarán Sipos Zoltán övezető őriási hatás mellett szavalt el lapunk tárczarovatában közölt alkalmi költeményét. A dártdó és a bor egész nap szakadatlanul folyt.

* **Meghívó.** A zombori „Photo Club“ f. év július hó 1-én vasárnap d. e. 10 órakor a „Vadászkürt“ külön helyiségében tartja alakuló gyűlést, melyre az érdeklődők ezennel tisztelettel meghívotnak.

* **Tulipán táncz.** A hazafias fűlbuzdulás szülte tulipánkultusz egyre hódít. Ki hitte volna valaha, hogy a falu egyszerű, szerény virágát ilyen nagy tisztetség érje. Ime, bevonult a tulipán mindenütt és minden formában. Tulipán az ékszerünk, az ablakdíszünk, a zászlónk a ruhaszövetünk és most megnyílik előtte a szalón, a táncsterem. Az „Országos Tánczamtatók Közlönye“ jelenti, hogy Rehnitz József, most Zombornak működő tánczánár tulipántánczot szerzett s azt legközelebb a nyilvánosság előtt bemutatja. A tulipántáncz hat figurára oszlik és elnevezésük alkalmas arra, hogy felelevenítse a nemzet küzdelmét. Együttvéve a hat figura egy darab kortörténetet képezi. I. rész: A válság II-ik rész: A harcz. III-ik rész:

A virradat, IV-ik rész: A napsgár. V-ik rész: A szabadság. VI-ik rész: A béke. Ha a tulipántáncz koreografija kifejezese tudja jutlatni a felsorolt hat ftsztek a válság idejéből, úgy remélhetőleg ez lesz csakhamar a csárdással együtt — a mulató magyar ifjúság nemzeti táncza.

* **Tanulmányút.** A zombori állami főgimnázium 25 tanulója 3 tanár vezetése mellett jövő vasárnap, július hó 1-szején tanulmányútra indul Gümörmegebe. A kirándulók meglátogatják az oltani gazdag vas és ércbányákat, a dobsinai és aggteleki jégbarlangokat. Az uti költség teljes ellátással 64 korona személyenként. A visszautazás Kassa—Miskolcz felé történik. — Adja Isten, hogy mindannyian jó egészségben, szellemi táplálékkal megrakva, ismét hazatérjenek!

* **Üdvözlét Apponyi Albert grófnak.** E hó 14-én megalkult Bács-Bodrogmezei Irodalmi Társaság alakuló gyűléséből a következő társasági küldöttek Apponyi Albert grófnak:

„A Bács-Bodrogmezei Irodalmi Társaság alakuló közgyűlése alkalmából üdvözlé a magyar szellemi élet vezérért, Apponyi Albert gróft. Vértési Károly elnök, Pataj Sándor dr. főtltkár.“

* **Hat koronáért öt évi fegyház.** A zombori kir. törvényszék e hóban tartott végtárgyalásai alkalmával az esküdtbírósg verdiktje alapján 6 koronának elrablása miatt Csuptis Gyenő kulai lakost 5 évi fegyházra ítélte. A rablás előzményei a következők: Korell Erzsébet ószivacsi lakosnő Ó-zivaczról gyalogosan Kulára igyekezett, a cservenkai határban Csuptis hátulról megtámadta, letépette s szoknyája zsebéből egy zsebkendőbe csavart 6 koronát elrabolt tőle.

* **Eljegyzés.** Sipos Jenő Zomborból eljegyezte Marberger Regina úriéányt, Marberger Vilmos szeretetreméltó leányát Bácskeresztúrról.

* **Hymen.** Eber Tilhamér Gyula mív. hivatalnok Budapestről, eljegyezte Radó Hella kisasszonyt, Engél Mór usokahugát, Zombornak.

* **Pénzügyigazgatói kinevezés.** A zombori m. kir. pénzügyigazgató Mikits Sándor vámgyakornok jelöltet az újvidéki kir. fővámházhoz vámgyakornokká nevezte ki.

* **A szociálisták gyűlése.** A szabadkai szociáldemokrata párt vasárnap igen népes gyűlést tartott a régi gimnázium udvarában. Ez alkalomra a fővárosból Szabadkára leutazott Csizmadia Sándor, júnevü író, ki maga is beszélt a többiek között — a koalíció ellen. Elvtársai Csizmadiait igen szép fogadtatásban részesítették.

* **Tolvajok a templomban.** Topolyáról írják: Két éretlen gyermek Topolyán az ideiglenes templomba az ablakon keresztül bemászott Góbi Károly 12 éves és Cservik László 10 éves gyermekök és az oltári szentségből és az áldoztató kehelyből az ostyákat kilopták s részint megették, részint pedig zsebvágták és elvitték.

* **A póttartalékosok hazabocsátása.** Azokat a póttartalékosokat, kiket múlt év december 27-én hívtak be 13 napi fegyvergyakorlatra és még mindig bent vannak a katonaságnál f. hó 24-én végre szabadgolták. — És pedig az 1903-ban sorozottaknak egy gyakorlatot számítatnak be, míg az 1904-belieknek egyet sem. De azért nagy az öröm most a kaszárnyában. A családjuktól elszakított póttartalékosok épp úgy fél esztendőtt szolgálták. A póttartalékosokkal együtt kiszabadultak most vasárnap azok a három évet szolgáló katonák is, kik 1903-ban önként állottak be. Ezzel az intézkedéssel az önként szolgáló 3 éves katonának teljes négy

hónapot nyertek. Ugyancsak 24-én bocsájtották el ama 28 napra behívott póttartalékosokat, akik 11-én vonultak be s akik így csak 13 napos fegyvergyakorlatot teljesítenek. Az utolsó csoport, amelyet 13 napra hívtak be, 30-án szabadul, úgy, hogy azután alig 20 ember fog maradni egy században. Julius 1-től augusztus 1-ig fegyverszínlet lesz, aug. 1-én pedig berukkolnak az ujonczok.

* **A hű oseléd.** Kollár Apollonia cselédnek jól ment a dolga Bötvös József topolyai állomástönöknel. Gyengéden emberségesen bántak vele, amit a leány azzal hálált meg, hogy midőn a napokban ezt a szolgálatait ellagytta, emléktől 140 korona értékű ruhaneműt vitt magával. A bácsfoketehegyi csendőrség kihallgatta a leányt, aki azonban tagadja tettét.

* **Sztrájk Baján.** A bajai ács-, lakatos, bádogos, asztalos, bogrnár és kovácsmunkások bérmozgalmat indítottak. Az ácsok részleges sztrájkba léptek. A bogrnár és kovács munkások valamint munkaadók között tárgyalások folynak, míg a többi munkások munkadíjakkal már megegyeztek.

* **Gyilkosság Csantavéren.** Csantavéri tudósítónk írja, hogy szombat este rémes gyilkosság történt a községben. Egy Pintér Antal nevű napzármas, aki a napokban jött haza a katonaságtól Budapestről, a nyílt utcán agyonütött egy védtelen embert. Egy koromban iddógáltak szombat este Vékony Márton, Pintér Antal és Petkovics Albert. Est. felé együtt indultak haza Vékony Márton és Petkovics Albert. Alig néhány percre rá elindult Pintér Antal is. A két gyanúlanul beszélgetve haladó embert utolérte Pintér Antal és a nála levő kapával Vékony Mártont agyonütötte. Pestkovics Albert a rémes tettet látva, elfutott. A gyilkost elfogták és a topolyai járásbírósg fopohárába kísérték. A gyilkosság okát a vizsgálat hivatva felderíteni. Pintér Antal Budapestben volt bevándorló és csak a napokban jött haza Budapestről, otthon megtudta, hogy felesége, aki míg ő a katonánál volt, egy csantavéri kereskedővel Amerikába szökött. Feleségének hűtlensége mód felett elkésértette Pintéré, a koromban italozás közben Vékony Mártont csúfolódott vele az asszony miatt és az amúgy is elkeseredett és ittas ember ezért bosszúból agyonütötte Vékonyt.

* **Vasuti szerencsétlenség.** A gondviseles egy akarta, hogy ember áldozat nélkül muljék el az a vasuti szerencsétlenség, amely e hó 26-án Kiszács mellett, a Szabadkáról hajnalban induló személyvonattal történt. A vonat rendkívüli hosszú volt, amennyiben megszaadul póttartalékosokat is szállított. Vagy hatvan zsulofság megrakott személyszállító kocsi volt egyetlen gép után akaszva. Az utasok száma Újvidék-felé nőtlőn-nőtt. A gép egyideig csak birta a nagy terhet, míg nem azután Kiszácson, Újvidéken innen, a gőzcsövek a tulságos feszérő következtében megrepedtek s a gépet a gőz felrobbantotta. A vonat a robbanás pillanatában megállt. A kocsi óriási erővel ütődtek össze, úgy hogy az utolsó négy kocsi ütközött ketté törték. Az utasok remélően ugráltak ki a kocsikból. Több kocsiból véresen sebzett embereket ugráltak ki, ami az ijedséget, a zűrvartat csak fokozta. Súlyosabb sebesülés azonban csak egy történt. A sebesüléseket, amint megállapították, a csomagállványokról leesett bórondók okozták. A szerencsétlenséget a vasutállomásról azonnal megátvirozták Újvidékre, ahonnan segítség jött a szerencsétlenül járt vonatról, s ezt nagy késéssel bevontatta újvidéki állomására.

* **Magyar név.** A belügyminiszter megengedte, hogy Fürchtgott Judit mélykúti illetőségű szabadkai lakos családi nevét Fodorra változtassa.

* **Gyilkos rendőr.** Szabadkáról írják: Tegnap együtt voltak a koromban Milankovics rendőr és Török Pál. Török tréfából kiitta Milankovics sörét, mire a rendőr annyira felduhódott, hogy haska b szurta Törököt, kit haldokolva vittek a kórházba.

* **A dunapatai-bajai vasut** nehezen akar megsziltenni. A csövolyiak, rémieik és szentivániai küldöttségben voltak a mult hét végén Zomborban a megye főispánjánál és alispánjánál azt kérve, hogy a vasut kiépítéséhez járuljon hozzá a megye. Ugy Feruhab főispán, mint Vojnich alispán arról biztosították a küldöttséget, hogy a megye a vármegyénél átvonuló vasutárszhez szivesen hozzájárulna kltmrenként 8000 koronával, csak hogy az a baj, hogy, gr. Teley a vasut engedményese a megyéhez a hozzájárulást illető kérvényét még a megyei közgyűlés előtt visszavonta s így nem járulhatott hozzá a megye. Az érdekelt vidék lakossága most rá akarja bírni, hogy kérvényét a megyéhez minél előbb nyujtsa be.

* **Külföldi vendégek.** Figyelmeztetik a város közönségét, hogy ha külföldi vendéget kapnak, úgy azt rögtön jelentésk be a rendőrségnek, mert ellenesetben meg lesznek büntetve.

* **Az argumentum.** Turucz András és Kovács Pál kishegyisi földművesek közt valamely kérdésben nézeteltérés merült föl. Turucz, hogy nyomatékosan bizonyítsa igazát, kivette a bioskját és azt Kovács oldalába szúrta. De Kovács se hagyta ám a maga igazát, hanem szintén kirántotta kését. Minthogy így mindkettő megvédte a maga igazságát, tovább állottak. A rendőrség azonban, mely neszét vette a dolognak, följelentette őket.

* **Agyonverve az útszélén.** Borzalmas gyilkosságról értesítették a szabadkai rendőrséget. Tegnap reggel 3 órakor Szerzefalván, a topolyai orszáiguton agyonverve találtak Anarasioc Benedek sándori lakost. Testén izonyú sebekeket ejtettek támadói; fejét össze-vissza verték, úgy, hogy a halottat alig lehetett felismerni.

* **Munkásgyűlés.** Csantavéren f. hó 24-én délután a mezzei munkások gyűlést tartottak. A központból Fazekas Ferenczet küldték le. A szónok két órai beszédben fejtegette a munkások és kisbirtokosok helyzetét. Ugy a munkásokat, mint a kisbirtokosokat tömörítésre és szervezkedésre buzdította. Az aratásziájokt élesen elítélte, s arra kére a munkásokat, hogy csakis olyan feltételek mellett szerződjenek, ami mellett képesek a munkát elvégezni, s ha már egyszer szerződtek nem ismétleges dolog sztrájkba lépni. A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

* **Az áttérsek statisztikája.** 1904. évben a magyar birodalom területén a legtöbb áttérés a evangélikus reformátusok részéről történt, akik közül 1548-tért ki, még pedig 636 férfi, 909 nő. Ezután következnek a római katolikusok, akik közül 1447, még pedig 636 férfi és 811 nő tért ki. A 8 millió magyar katolikus közül körülbelül ugyanennyi hagyta el vallását, mint a 2 millió reformátusból. Görög katolikus 907, görög keleti 892, evangélikus 834 tért át más vallásra. A zsidó vallást 244 férfi és 227 nő hagyta el. Az összes áttértekből a katolikus vallásra 2677 egyén tért át, a református vallásra 1173, az evang. vallásra 1112, zsidó vallásra pedig 74, ezek között 13 viszsztatért.

* **Az újvidéki áll. felsőkereskedelmi iskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyam** évzáró vizsgálatának írásbeli része e hó 5. 6. 7. a szóbeli pedig e hó 18-án tartott meg. A vizsgákon Dr. Koch Ferencz egyet-

tanár, mint a közokt. Minisztr. kiküldöttje és Straub Sándor, a keresk. Miniszter. kiküldöttje elnököl. A vizsga fényes eredményétől — 5 kitünő, 15 jóság, 5 jó és 4 elégséges képesít adott — az elnököl. miniszteri bizatosok egészen el voltak ragadtatva és elismerésüknek úgy a kisasszonyok szorgalma és magas fokú képzettsége, mint a tanári kar lelkiismeretes és buzgó munkája iránt hízgelő módon adtak kifejezést. A végzett növendékek közül, akik alkalmazást kerestek, rögtön álláshoz jutottak, sőt még mintegy 5-6 végzett hölgy azonnal jó állást kaphatna. Egyébként tudvaleg a Belügyminiszter intézkedése folytán, a tanfolyamot végzettnők közhivatali állásokra is alkalmazhatók. A jövő évi kurzusa az áll. felső kereskedelmi iskola Igazgatóságánál, Újvidék, már július 1-4. és amennyiben még jut hely, szeptember 1-4-ig lehet beiratkozni.

* **A korosmák és trafikok vasárnapja.** Csanád vármegye törvényhatóság fölirt a kormányhoz, hogy a vasárnapi munkaszünetet a korosmákra és trafikokra is terjeszse ki. A fölirat pártolást végett megküldötte Zombor városnak is. A korosmák vasárnapi bezárása áidás volna a munkás családokra!

* **Uj rendőrfelügyelő.** A bajai járás rendőrfelügyelőjévé Sauer Jenő csendőrtisztet választották.

* **Kiállítás Zentán.** A Zentai Gazdakör szeptember hónap második felében Zentán országos jellegű baromfi-, zöltség- és gyümölcskiállítást rendez Teley Józsefné grófné védőségével. A kiállítást, mely iránt már is széleskörű érdeklődés mutatkozik, a tüzoltok ujonan épült ramek laktanya csoportjában és udvarain rendezik. A bejelentő ivék legközelebb szétküldetnek. A magy. kir. földmívelésügyi kormány a kiállításon nagy bevásárlást fog tenni. A kiállítást érdeklő minden tudakozódásra készséggel ad választ a Zentai Gazdakör elnöksége Zentán.

Egészség

az ember legdrágább kincse, melyet őrizni és ápolni kell és csak ugy tartható fenn, ha a testet mindennemű betegségtől óvjuk, annak rugékonyságát előmozdítjuk, mely célra a legelőkelőbb orvosok a kitünő eredménynyel kipróbált

székhely hasasi

INDASZESZ

(gyógyfű-sósborszeszt)

a ajánlják, mint oly szert, a mely a testet üditi és frissíti, az izmokat edzi, rugékonyságukat előmozdítja és fokozza. Megszünteteti a bogyadtságot, fejfájást, náthát, tagszagot, enyhíti, sőt legtöbb esetben megiszünteti a csuzos (reumatikus) bántalmakat. Kapható 2 és 1 koronás üvegekben mindenütt. Készíti Balázsovich Sándor Kórna-gyógyszertára Sepsiszentgyörgy.

* **B. Bodrog vm. állategészségügy jun. 12-én.** Lépfene: Szond 1, Bácsföldvár 1, Boldogasszonyfalva 1 udv. — Veszétség: Overbász 1, Bácsföldvár 1, Títel 1, Ada 1, Mohol 1, Nádalf 1, Sajkásgyörgye 1, Szabadka 1, Újvidék 1 udv. — Takonykór és bűrféreg: Bácsalmás 1, Opalánka 1, Obecse 1, Csurgó 1, Zenta 1 udv. — Rühkór: Dunacséb 1, Péterréve 1, Felsőkabol 1, Mozzor 1, Beges 1, Kiszács 1, Temerin 1, Mohol 1,

Ujvidék 1 udv. — Sertésorbánéz: Gombos 1, Jánoshalma 1, Mélykut 1, Tataháza 5, Mohol 1 udv. — Sertésvész: Katymár 6, Mátételke 7, Mélykut 2, Dornyó 14, Bulkeszi 6, Obecse 11, Csurog 1, Nádálja 9, Zsabya 1, Zenta 1, Szabadka 1 udv.

Nem boldog a magyar!*

Wekerle Sándor miniszterelnök a budapesti Lloyd-társaságban 1901. január 30-án tartott felolvasásában azt mondta:

„Jelenlegi nemzeti jóvedelmünk nem nyújt elég anyagi erőt állami és társadalmi szükségleteink fedezésére, nem nyújt kellő alapot a rendelkezésre álló munkakerék megfelelő kihasználására, a nép szűkebb rétegeinek megéltetésére, sőt még arra sem, hogy földmívelésünk helyzete biztosítottnak tekintessék.”

Szerényi József államtitkár a 1904. évi hivatalos iparfejlesztési emlékiratában más szavakkal ugyanezt bizonyította.

S amit a két előbb idézett államférfi nemzetgazdasági tapasztalatok és tanulmányok alapján megállapított, kitört már jóval előbb ösztönyszerűen Szemer Miklósnak a Nemzeti Kaszinóban mondott híres felküzöntőjében: „Nem boldog a magyar!”

Eltelkintve különben a nemzetgazdasági tudománytól és a lelkes szónok érzékelésétől, a tétel már azért is helyes, mert abban senki sem kételkedik. Hiszen nincs egyetlen egy ember sem széles a hazában, ki józan állapotban azt állítaná: „Nemzeti jóvedelmünk ugyanis elég nagy — boldog a magyar.”

Ha pedig nem boldog a magyar, ha a nemzeti vagyon jóvedelme nem elegendő, s ha mi ezen állapotot radikálisan akarunk segíteni, kérdezzünk kell mindenek előtt, hogy mi a baj oka?

A nemzet jóvedelmének két forrása van; az egyik a földmivélés, a másik az ipar. Mind a kettő összefolyik a kereskedelem nagy gyűjtő és elosztó csatornahálózatában.

Ne felejtjük tehát soha hogy a nemzeti jólétnek három tényezője van s hogy mind a három szervi közreműködése okvetlenül szükséges, mert ha a földmivélés és az ipar teremti, a terményeknek lehető legmagasabb s egyúttal leggyorsabb értékesítése csak a kereskedelem által érhető el.

Már ezek szerint nemzeti vagyonunk csekély jóvedelmezőségének okát a két forrásnál kell keresnünk s ott hamar meg is találjuk.

A földmivélésnél nálunk még a nagyban való üzem túlnyomó, miglen a nemzetgazdaságilag minket jóval megelőző külföldön a kisbirtokrendszer az uralkodó. Németországban p. o. a kisebb birtokok arányszámuk 90 százalék, a nagybirtokoké 10 százalék; Magyarországon pedig a kisbirtok a földnek 42 százalék-át, a nagybirtok ennek 58 százalék-át teszi ki. A nagybirtok egy része házi kezésében van, többi haszonbérbe van adva.

Az első rendszer a jóvedelmezőség szempontjából határozottan rosszabb, mert kevés, aligha számot tevő nagybirtokos van, a ki maga is gyakorlatilag értene a gazdálkodáshoz, s így azt alkalmazottjaira bizza.

Utóbbiak pedig rendszerint még annyit sem gazdálkodnak ki, mint a mennyit a nagybérlők termelnek és keresnek, mert a haszonbérlet saját érdeke mégis nagyobb mint a gazdasági tisztoké s mert a nagybérlő a szükséges beruházási tőkével a kellő időben szabadon rendelkezhetik, miglen a gazdatisztok e tekintetben nincs szabad rendelkezése.

Innen van, hogy az előbb házilag kezelt birtokért, ha bérbé adják, a haszon-

bérlő rendszerint jóval löbbit fizet, mint a mennyit a birtok előbb házi kezésében hozott, s azonfelül nem csak magát és családját tartatja, hanem a mellett még meg is gazdagodik.

A nagybirtok jóvedelme tehát a magángazdaság szempontjából már a nagyban való haszonbérleti rendszer behozatala által némileg emelhető, és ez a közzgazdaság tekintetében is előnyös, mert ugyanabból a területből most már nem csak a tulajdonos, hanem a haszonbérlet is él.

De a nagybirtokos jóvedelme ugy magángazdasági, mint nemzetgazdasági szempontból még sokkal nagyobb arányban fokozható, ha a helyi viszonyok figyelembe vétele mellett ennek bizonyos részei kisbirtokosoknak adtnak haszonbérbe, esetleg örökiron adtnak el, mely utóbbi esetben a befolyt vételár a hitbizományoknál hitbizományi tőke maradna és jóval több kamatot hozna, mint a földjóvedelem.

Az új kisbirtokos pedig p. o. tíz hold szántón mind annak a gabonának, kapásnövénynek és műtakarmánynak 100 dik részét nem termeli ugyan, amely öszmenyenység a nagybirtokosoknak vagy haszonbérletjének 1000 holdas birtokának terem, hanem rendszerint ennél valamivel kevesebbet. De ezen kis gazdálkodásban a közvetlen termények felhasználásával még marha-, sertés-, ló-, baromfitenyésztést, méhészetet, gyümölcsstermelést és kertészkeledést is éppen azért képes kicsiben majdnem kétszer annyi haszonbért fizetni mint a nagybérlő. Mindez nem elméleti képzőlézés, hanem közutódomú tapasztalat.

A kisgazdaságok szaporítása pedig nemcsak a nagybirtokosokra nézve előnyös, hanem a nemzetgazdaságra nézve is, mert éppen a kisgazdasági rendszer behozatala először kellő alapot nyújtana a rendelkezésre álló munkakerék megfelelő kihasználására és leköltetésére; másodsorban a nép szűkebb rétegeinek megéltetését biztosítja; és harmadszor sok értékes jószág termelne, a mely eddig nem termeltetett s így a magán- és közjóvedelemnek új anyagi erőt nyújtana állami és társadalmi szükségleteink fedezésére, mint a hogy azt Wekerle Sándor elől idézett beszédében követelte.

S mint a hogy a rossz mindig rosszabb szül: a jó, jól eredményez. Nem csak közvetlenül, hanem közvetve is.

Előbb már rámutattunk hogy a nemzeti jóvedelemnek egyik főforrása a földmivélés, a másik az ipar, s közismert tény, hogy nálunk nemcsak az előbbi, hanem különösen az utóbbi gyámoltatásra szorul.

Sokan most azt hiszik, hogy csak sok gyárat kell építenünk, akkor meg van az ipar. Nem gondolnak arra, hogy az ipar fellendülésére nagyszámu szakképzett munkakerő is kell, feltartására pedig vevő, fogyasztó közönség.

A kisgazdaságok általunk javasolt szaporítása folyton pedig a sok fiatal ember — legjobb munkakerőnk — és számos család, amely most külföldre vándorol, édes hazánkban szívesen maradna, és volna elég munkás a földmivéléshez és iparvállalatokhoz is.

S mindezen családok, amelyekkel édes hazánk lakossága szaporodnék, élelmi, ruházati, lakásberendezési és egyéb szükségleteik beszerzésével az ipart és kereskedelmet is nagyon előmozdítanák, s ez által majd boldogabb lenne a magyar, a ki jelenleg a hejytelen birtok rendszer miatt sokkal szegényebb, mint a országos birtokrendszernek örvendő európai szomszédaink is Eszak-Amerika, a hol a legtöbb kis tanyabirtok és a legtöbb óriási gyár van.

Nem csak „Földet a népnek”, hanem „Népet a földnek”, is legyen jelszavunk. Ezt nem törvényekkel és rendeletekkel akarjuk megvalósítani, hanem hathatós társadalmi és iparkamarák, a jegyzői egyesületek és last not least a hazafias sajtó. A nagybirtokos osztály pedig már saját

érdekeiben és az ügy szociális jelentőségénél fogva is, közreműködését nem fogja megtagadni.

Mindezek alapján tisztelettel kérjük a hazai gazdasági egyesületeket, kereskedelmi és iparkamarákat és a községi jegyzőket:

szíveskedjenek a kerületükben lévő nagybirtokos kezelési rendszerét és jóvedelmét, valamint az ottani földmivélő osztálynak jelenlegi szociális és gazdasági helyzetét fontolóra venni, s esetlő-esetre, a hol és mikor a nagybirtok házi kezelésének abbahagyása szóba kerülhet, vagy a haszonbérleti szerződések lejárnak, saját hatáskörükben a legkomolyabban odahatni, hogy a nagybirtok megfelelő részei kisebb részletekre osztva vagy megbízható földműveseknek örök iron eladassanak, vagy minél hosszabb lejáratra bérbe adassanak.

Közzgazdaság.

Rovatvezető: Inhoff József, a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület titkára.

Tanitói tejjgazdasági tanfolyam Sárvarótt.

A m. kir. tejjgazdasági felügyelőség értesíti a vmegyei gazdasági egyesületünket, hogy minden valószínűség szerint augusztus hó folyamán Sárvarótt tanitói tejjgazdasági tanfolyam lesz. Felhívja az egyesület igazgatóságát, hogy jelöljön ki 2-3 oly tanitót, kiket a tanfolyamra kiküldetni óhajtana. Az államségi minden valószínűség szerint a 2 hétre 70 korona. Ételmezőül a tanitók 30 kt tartoznának ott léltik alkalmával fizetni. Az egyesület Bódy Géza (Temerin), König János (Szentfüllöp) és Greiner Gyula (Madaras) tanitókat jelölté. Egyben felkérte a felügyelőséget, hogy a jelzett személyen kívül az oda és vissza történő utazásra a kiküldött tanitóknak ingyenes II. oszt. vasuti jegyet is biztosítani szíveskedjék, mert 800 koronás fizetésből a mai drágaság mellett tanfolyamra családostan tanitónak ráfizetni nem szabad!

Katonai szükségletek szállítása.

A m. kir. szegedi II. honvédkerületi parancsnokság felhívja a vmegyei gazdasági egyesületet, hogy a csapatok részére a szükséges széna, szalma, tűzifa, kőén és zab versenytárgyalóban részt vegyen. Megengedi a parancsnokság, hogy a biztositási tárgyalásoknál a gazdasági egyesület két bizalmi férfa is megjelenhessenek. Szükségletek: Baján: 2300 mm. széna 1100 mm. alomszalma, 60 mm. ágyszalma, 200 köbméter tűzi fa. Szabadkán: 680 köbméter tűzi fa, 230 mm. közén. Zomborban: 120 mm. zab, 100 mm. széna, 50 mm. alomszalma, 60 mm. ágyszalma: Ujvidéken: 120 mm. zab, 100 mm. széna, 50 mm. alomszalma, 60 mm. ágyszalma és 230 köbméter tűzi fa. A versenytárgyalás egyéb részletei iránt is készséggel nyújt felvilágosítást az egyesület.

Vármegyei közgyűlés.

E hó 20-án tartott megyegyűlés tárgyszorozatának folytatása.

A titeli rétkelző bizottságok felelőse a védőtűltések mentén elnyuló árterek vízszelése tárgyában az érdekelt községek által hozott megtagadó határozatok ellen. — Feloldattak.

Pluczer Mátyásné szül. Kreilach Rozina fellebbezése a 32 kor. 60 fillér perköltséget megállapító 4398/1907. sz. árvaszéki végzés ellen. — Jóváhagyott.

Kádár Kálmán és társai felelőse Ada község képviselőtestületének egy II-ik gyógyszerért fellállítását megtagadó határozata ellen; — jóváhagyott.

Böhm Nándor, Zepp Frigyes és Viola János kéményseprőmesterek felelőse a vármegye törvényhatósági bizottságnak a

* A „Nyugatmagyarországi Radikális párt” Kongresszusának megbeszéléséből leközlített a hazafias mozgalomra vonatkozó felhívás.

kéményseprésre vonatkozó 1474/köszgy. 1902. számú határozata ellen: — jóváhagyott.

Dr. Simonovits Vilmos felebbezése Bácskeresztur községnek az orvosi fizetés tárgyában hozott határozata ellen. — 2600 koronában megállapítatik az orvosi fizetés.

Vén István és társa felebbezése Mohol községnek a pénztárnokok óvadéka tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Nagypál József és társai felebbezése Ada községnek egy irnok, iktatói állás tervezése tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Lusztig Pál és társa felebbezése Óbecse községnek a nagyvendéglő bérlete tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Popov Milán és társa felebbezése Csurog községnek a községi kisbírák fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatott.

Iff. Hermeicz Pál felebbezése Kishegyes községnek a rovanosolandó bizottsági tagok választása tárgyában hozott határozata ellen. — Megsemmisített.

Jankov István felebbezése Zsablya községnek a rendőrségi fizetések tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatott.

Gyurisits Milán felebbezése Csurog községnek a tanítók, tanítónők és óvónők fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatott.

Szabados János és társa felebbezése Bácskeresztur községnek a pénztárnokok fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatott.

Zsablya község felebbezése rétkezelő bizottságnak a bizottsági tagok napidija tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Schilly József és társai felebbezése Palánka községnek a fogyasztási adó kezelés körül közreműködött díjazása tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Gürtner Mátyas és társai felebbezése a csonoplyai bíróválasztás tárgyában hozott határozata ellen. — A választás megerősített.

Nagel Gyula felebbezése Tatabáza községnek a népiszkolai könyvtár gyarapítása tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Ferencz Ádám felebbezése Ujszivác községnek a második szülész nő földilletténye tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Gutwein Lajos felebbezése Torzsa községnek az irnok fizetés emelése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatott.

Szekély Sándor felebbezése Bácsgyulafalva községnek kisegítő munkaerő alkalmazása és egy írógép beszerzése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatott.

Schröder Mihály és társai felebbezése Kerény község képviselőtestületének 1905. évi december hó 28-án hozott határozata ellen. — Visszatartásitott.

Bagó János felebbezése Magyarokiszsa községnek egyik tanítói laknál létesítendő konyha tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Menyhárt Orbán felebbezése Zenta városnak a fizetési tisztozott nyugdíj intézményi tagsága tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Zelity Péter felebbezése Csurog községnek a rendőrvetölt fizetés tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatott.

Szkalá Lajos felebbezése Bácskeresztur községnek az irnok-végrehajtó fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatott.

Kecskeméti István felebbezése Zenta városnak az árvaszéki ülnöki fizetés emelése tárgyában hozott határozata ellen; — jóváhagyott.

Nyilttér.)*

„Bácsmegeyi Függetlenség“ t. szerkesztőség.

Miután Szilávy Péter urnak engem udvariatlanul támadó cikkét lapjuk 55. számában daczóra annak felvették, hogy állítás szerint „Máriát“ lelkicsinyteltem, letiportam volna; holott határtalanul tisztelendő alaknak állítottam oda, elvárom a t. szerkesztőségtől azt a korrekciót, hogy olvasói számára a tudomásom szerint mások által beküldött beszédzsöveget is közre tegye, mert még sem eljárás egy beszédet lekritizálni, de a szöveget eltitkolni, hogy így az olvasóközönség önmaga bírálatot ne mondhasson s csupán a lapjukban napvilágot látó valóttságoknak felüljűn.

Egyébként a t. szerkesztőségnek tudomására adom, hogyha a „Zombor és Vidéke“ 50. számába irt válaszom után is valótlan állítás meg nem követi, „hivatalos működésemben való terrorizálás czéljából mondott rágalom“ czimén ellene a sajtópert megindítom.

Zombor, 1906. június 25-én.

Lombos Alfréd.

Válasz Szilávy Péter urnak.

Nem becsületsértési szándékból mondom, csak a tényt konstátálom, hogy Szilávy ur a „Bácsmegeyi Függetlenség“ 55-ik számában valótlanul állit. S ezért önmé is vonatkoznak a „Zombor és Vidéke“ 50. számában irt soraim, melyekben az igazság érdekében írok. S amennyiben ott már előzetes választ nyert, most csak kevés dologra tarjeszkedem ki.

Éu házamban mindenkit udvariassággal fogadok, mert ha szavaim az igazság érdekében néha élesek is, lehetőleg vigyázzok, hogy „durva“ ne legyek, de azért a színeléshez sem értek s valótlaniságot csak rosszakaratból csupán rám fogni lehet. Pozitive tudom, hogy lakásomban önnöknek is azt mondtam, hogy a zászlóra rövid beszéd kíséretében mondom az áldást, mert hogy a beszéd mondásának szándékától soha el nem állottam, miután a nélkül nálunk nincs is funkció, azt én tudom. S ön pártgazda is tudhatná, hogy egy pártnak érdekét valótlan állításokkal nem, csak igazsággal lehet szolgálni.

A beszédemben is — amint a „Zombor és Vidéke“ 49. számában is olvashatja — sem valamely vallásfelekezetet, sem egyént, sem „Máriát“ nem támadtam s midőn az egész dolgot igazán gyűlöletből felfújni igyekszik, a pártjának, melynek „bölcs“ vezetőjéül tartja ugyan magát, valóban rossz szolgálatot teljesit.

Azon óhaja, hogy egyházközségem felelősségre vonjon s a jövőben mondandó beszédeimet felülbírálás czéljából előzetes bemutatásra követelje, csak óhaj marad, mert az egyházközségnek ehhez joga nincs.

Ami a pódiumon való esetlegns inzulást illeti, megjegyzem, hogy egyházi minőségben fungálván, inzuláltatásom törvény elé kerülő kihágást képezett volna, mert ha valakinek beszédem ellen kifogása van, tegye meg ellenem jelenléteését felettes egyházi hatóságomnál, hogy az a fegyelmet ellenem megindítsa.

A durva kifejezéseire pedig csak az a válaszom, hogy egy ártatlan ember soha sem védekezhetik egy udvariatlan embernek kifakadási ellen, mint a hogy például valamely utas is ki lehet téve az országúton annak, hogy egy betyár gazember védtelenül lelti.

Értésére adom, hogy durva kifejezései miatt becsületsértési czimén, szöszegéssel való vádolása miatt (hogy bizonyításra alkalmat adhassak) rága-

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

lom czimén, s egész támadása miatt hivatalos működésemben való megátámadtatás czimén visszavonhatatlanul megindítom Ön ellen a sajtópert. Zombor, 1906. június 25-én.

Lombos Alfréd.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

Magyarországi üdítő

SÁVANYUVIZ

A díjra legjobban

Ize tiszta, szénava gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet feltölti

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. és ifj. Heindlhoffer Róbert urnaknál.

Irodalom.

— *A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka.*
A Pesti Napló karácsonyi albumainak szerzője a magyar génius javakincsének gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemese díszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacozon. Nálunk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg, s a Pesti Napló 60. albumait ajándékol adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítás fényével feltű fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyik remek díszművek voltak. A Pesti Napló idei ajándékkönyve Rákóczi-Album lesz. Nem tudományos, csak a történelmi kutatásiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy köhőseit, ünneppajzait és izgalmas hétköznapijait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészeté és izzó muzsikája. A dalnokot és a tárogatót is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képpen, rajzban ábrázolja azt a szentséges háskort. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszlik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosított művészet egész sor több színnyomású képpen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bízzák. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának aktíus megjelenése is. Ezt az új pártatlan díszit ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőnk kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizet és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módokatokra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest. VI., Andrássy-ut 27.

Arlejtesi hirdetés.

Bajmokon a vasuti indóház átellenében téglá és cserépfalu előállítására szolgáló körkémenczének felépítésére nyilvános pályázatot hirdettünk.

Felhívotnak mindazok, akik ezen munkára pályázni óhajtanak, hogy **folyó évi július hó 8-án délután 4 órakor Bajmokon** a Takarékpénztár helyiségében megtartandó nyilvános árlejtésen megjelenni sziveskedjenek. Az árlejtés megkezdéséig írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók.

A részletes költségvetések és tervek Bajmokon **ifjú Berger Jakab** kereskedő úrnál megtekinthetők.

Bajmok, 1906. június 19.

Lichtneckert József,
és társai.

2641. szám.

kj. 906.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásához tartozó **Káty községében** újonnan rendszeresített kézbesítői állásra pályázatot hirdetek, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényét hozzám **f. évi július hó 23-áig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fogtak.

Az állás javadalmazása: évi 480 korona kézpénz fizetés.

Titel, 1906. június 20.

Joszimovits Milenko,
tb. főszolgabíró.

19.

II. 906.

Kihirdetés.

Az urszentiváni anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy:

1. **Pelkovits Márkó**, ki családi állapotára nézve: özvegy és a kinek vallása: görög keleti, állása (foglalkozása): kisbirtokos, lakóhelye: Mihályevci, születési helye: Mihályevci, születési ideje: 1863. évi december hó 10. napja s a ki Pelkovits Jován és neje Mária fia.

2. **Igity Jelena**, ki családi állapotára nézve: hajadon és a kinek vallása: görög keleti, lakóhelye: Urszentiván, születési helye: Urszentiván, születési ideje: 1882. évi márczius hó 23. napja s a ki Igity Kádó és Czveits Alka leánya egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívotnak mindazok, a kiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentésék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyen kell teljesíteni, u. m. Urszentiván és Zombor és Vidéke lapban.

Kelt Urszentiván, 1906. évi június hó 22. napján.

Szkalin Benő s. k.,
anyakönyvvezető.

Törvényesen védve. Minden utazást és minden utányomást büntetnek. — A törvény nemismerése nem mentés.

nőse a legmegbízhatóbb, leghatásosabb, usalhatatlan gyógyszer minden esetben és ezt sok ezer köszönet-irat is bizonyítja.

A vádlott: Sajnos, többször rábeszéltettem magamat és a nekem ajánlott értéktelen és hatástalan szereket és hamisított balzsamokat megvásároltam, a mit most nagyon sajnállok.

A bírő: A nem ismerés a törvény szerint nem igazolást és nem mentés. Miért nem küldtetted el magának Thierry pregradai gyógyszerész sok ezer bizonyítvánnyal ellátott brosjuráját, a mikor pedig kívánatra ingyen és bérmentve mindenkinnek megküldik?

A vádló: Sajnos, erről nem voltam értesítve.
A bírő: Azzal a feltétellel, hogy ezt a mulasztást pótolni fogja, ezáltal még fölmentem az őt és hozzátartozói egészségéért iránt köteles gondoskodás áthágása alól. De továbbra is kerülje minden más értéktelen és hatástalan surrogátum és hamisítvány megrendelését és alkalmazását és mindig csak Thierry balzsamát és centifolium-kenőcsét használja, mint a melyek az egyedül biztos, megbízható és meglepően ható szerek. Az egészség törvényeit mindnyájunknak készségeesen, pontosan követnünk kell és figyelmen kívül hagyását, akár tudatlanságból, akár hanyagságból, bizonyára súlyos büntetés éri, vagy betegség, vagy legalább a szervezet és az egészségi állapot meggyöngyülése formájában.

A szenvedő emberiség segítségére és a fájdalom s a betegség enyhítésére a legmegbízhatóbban Thierry balzsama és centifolium-kenőcsé szolgál és önnök nem kell tovább szenvednie, ha ezeket a nagyon olcsó szereket állandóan a házában és magánál tartja és folytonosan használja.

Thierry balzsama páratlan szorokhűgés hurut, mellbaj, tuberkulózis, torokgyulladás rekedtség, bronchitisz, tüdőbaj, mejőfájulás, gyomorgörcs, kólika, emésztési zavar, közönséges influenza stb. ellen és biztos segítségén és sikert ad.

Ára: 12 kis, vagy 6 kettős üveg, vagy egyetlen nagy különleges üveg patentzárral 5 K. franko.

Thierry centifolium-kenőcsére non plus ultra minden még oly régi seb, gyulladás, kisbeszedemell, mellkeményedés, orbáné, daganat, kelés, sérülés, karbunkulus, ulkérizódás hólyag, a gyermekek kisbeszedése stb. ellen.

Megpuhit és fájdalom nélkül kihuz a testbe hatol minden idegen testet, minő az ólom gáz, szálka, homok stb., jókor alkalmazva, csaknem mindig megakadályozza a vérmérgezőést és fölőleségessé teszi a fájdalmas műtétet is.

Ára 2 tégelynek franko 3 K. 60.

A sok ezer eredeti köszönetírral ellátott brosurát kívánatra mindenki megkapja ingyen és bérmentve.

Szétküldi csak a pénz előleges beküldése után, vagy utánvétellel:

THIERRY A.

gyógyszerész.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Kapható: Németh városi gyógyszerháza
Zombor Szent-Györgytér telefon szám 71.

Thiele elhizás

elleni theája

ismert hatásos különlegesség elhizás ellen. Csomagja 2 K. Beszerzhető **Türök József** gyógyszerházból Budapest, Király-u. 12.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hatyű gyógyszerész** által **Majna-Frankfurt.**

Neuraszteniásoknak idegeseknek, női bajokban szenvedőknek, vérszegényeknek és lábbadozóknak páratlan hatású gyógyfürdő

RANDA-BORBEREK.

vasas fürdő

Besztercze-Naszód megyében 715 m. magasan a tenger színe felett Subalpinus klíma. Ö-fenyő környezet. **Vasas és szénsavas források.** Ivó kúra. Hideg és meleg fürdők. **Fogyasztó kúra.** Olcsó lakások. **Allandó fürdő orvos.**

Fürdőidény június 15-től szeptember 15-ig.

Utolsó vasuti állomás **Besztercze**, ahonnan a fürdő 4 órai kocsit ut. Előző értesítés esetén 12 koronáért kényelmes kocsit áll a fürdővendégek rendelkezésére.

Czím: **Fürdőbérletőség**

RADNA-BORBEREK
u. p. Óradna.

Kérjen ön csak

SELLE és KARY-féle

FREDIN

Legjobb tisztítószer

minden finomabb cipőhöz

☞ **Sárga és fekete** ☜

Különösen ajánlható Box callis-, Osearia Chevreaux- és lakkezipőhöz.

WIEN, XII|1.

DARUVÁR

SZLAVONIÁBAN. **FÜRDŐ** a Déli vasut állomása

A Sslavon kőszephegység egyik kies völgyében.

Vasas hőforrások és iszapfürdők 34-50 C°

Fangó-gyógykezelés, hidegvizkúra, massage, villanyos kezelés.

Kitűnő gyógyeredmények vérszegénység, női bajoknál, csuszos és kőszvényes bántalmaknál és idegfájdalmaknál,

különösen ischiasnál.

Egész évben nyitva. * Mérsékelt árak Szép berendezésű lakoszobák, olvasóterem, fürdőzenerak, kőszöknönytár, Lawn-tennis, tekepálya, érdekes kirándulások s. b. stb. Az első. és utóidényben tetemes ár-csökkentések. Prospektusokkal szivesen szolgál a fürdőigazgatóság.

Rechnitz József táncztanintézete Zomborban.

Van szerencsém a mélyen tisztelt és érdekelt közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Zomborban, a**

Szemes-féle
külön tánczteremben

Tánczintézetemet

folyó 1906. évi július hó 1-én,
megnyitom.

Boston tanítás
a legkönnyebb módszerem szerint
3 óra alatt elsajátítható.

Tulipán táncz,
saját szerzeményem, legújabb nemzetel salonn táncz, itt lesz először bemutatva.

Jelentkezni, illetve beiratkozni lehet egész napon át lakásomon

Barát-utca 6. sz. alatt
és június hó 28., 29. és 30-án a tánczteremben d. u. 5-től 7-ig.

Együttal felkérem azon nagyon tisztelt szülőket kik arra igényt tartanak, hogy náluk személyesen tiszteletemet tegyem, szíveskedjenek ebbeli óhajukat velem tudatni.

A kik már tánczolni tanultak, de nem érzik magukat elég jártasnak, fél djjal felvételnek

kiváló tisztelettel

Rechnitz József,
okl. táncztanár.

Tulipán padló

== máz. ==

A legjobb, legszebb és legtartósabb tulipán padló máz 3 színű tulipán jelzéssel, csinos dobozban kapható mini egyedüli raktárban **Gergurov Dániel és fia** czégnél Zombor. Gyártmány **Bittner Arthur**, Pozsony.

500 koronát fizetek annak, ki **Bartilla** logó-
zének használat mellett (üvege 70 fill.) valaha ismét foglajást kap, vagy a szája büzlík. (Csomagolásért külön 20 fill.) **Bartilla-Winkler Ed. Wien**, 19/1. Sommergasse 1. Kapható Zombor összes gyógyszerártaiban. Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla-féle** fogvizet. (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fill.

Falcione-fürdő.

Tájékoztató:

Kádfürdők. Földszinti és emeleti kádak, minden reggel 1/2 óra-ig este 1/2 óra-ig hölgyek és urak részére, rendelkezésnek állnak.

Gőzfürdő férfiaknak: Vasárnap egész nap, kedden délelőlt, szerdán délelőlt, (délután diákoknak,) csütörtökön délelőlt, pénteken egész nap, szombaton délelőlt.

Nőknek: Hétfőn egész nap (reggel 8-tól esté 7-ig), kedden d. u., csütörtökön d. u. és szombaton d. u. (1-től 7-ig.)

Diákoknak és tanulóknak: Szerdán d. u. 20 fillér.

Tisztviselő jegyek: 4 db gőzfürdő jegy 2 korona.

A nagy bazén mindennap kimosatnak és friss vízzel megtöltetik.

Állandó fodrász a n. é. közönségnek mindenkor rendelkezésre áll.

A PESTI NAPLÓ

UJ KARÁCSONYI
AJÁNDEKA

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius java, kincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait mellőn nemesen díszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacpon. Náluk szebb, előkelőbb értéke-sebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az 6 albumat, ajándékol adja előfizetőinek.

A Pesti Napló ideai ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítás a fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egy től-egyik remek díszművek voltak. — A Pesti napló ideai ajándékkönyve

RAKÓCZI ALBUM

lesz Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertelni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapján és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes ható gulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészele és izzó muzsikája. A dalnokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabásu festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotása díszítik majd e művet. S e műlapokon kívül a sokszorosított művészet egész sor tőbi

szinnyomású képben

fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar parművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemesi tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módosulokra vonatkozólag a

PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Bpest, Andrassy-ut 27.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyed-
évre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Mutatvány-
számot szívesen küldünk.

Tavaszi és nyári időny 1906-ra.

Valódi

brünni szövetek

Egy szelvény ára 3-10 mt. K 7.—, 8.—, 10.— jó
hosszu, teljes férfit. K 12.—, 14.— jobb
Bittnyre elegendő K 16.—, 18.— finom
(kabát, nadrág, K 21.— legfinomabb
mellény) e s a l. valódi grapijából.

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K 20,
valamint felöltő szövetek, turistá-loden, ser-
lyem-kangarn sít. gyári árban az elismert
szőlő posztógyári raktár által

SIEGEL-IMHOF BRÜNN

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszere-
rinti szállításiért felelősséget vállalok. A
magánvevőre óriási előnyök hárulnak,
hogy szöveteit tenni czeznél közvetlen
gyári piacon rendelheti.

MILKA SUCHARD

Csak
alpesi tej
kakaó
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.